

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5454/2019
15.04.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужилаца-противтужених АА из ..., чији је пуномоћник Војислав Виденовић, адвокат из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Благоје Гаљевић, адвокат из ..., против тужене - противтужиле ВВ из ..., коју заступа Златко Милосављевић, адвокат из ..., ради утврђења права службености пролаза и непостојања права службености пролаза, одлучујући о ревизији тужиоца - противтуженог АА, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3670/18 од 18.04.2019. године, на седници одржаној 15.04.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца - противтуженог АА, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3670/18 од 18.04.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П 2091/2015 од 06.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., па је према туженој, утврђено да има право службености пролаза пешице, путничким возилом и трактором са приколицом и то делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., који се простире у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке и да се обавезе тужена да му омогући несметано коришћење тог простора, док је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужена да уклони нову бетонску ограду, као и захтев да се утврди да тужилац има право службености пролаза и комбајном и другим прикључним машинама делом кп.бр. ... у мзв. „...“ КО ..., у напред наведеним и описаним мерама и границама. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца ББ из ..., па је према туженој, утврђено да тужилац ради приступа на своју кп.бр. ..., има право службености пролаза путничким возилом, трактором са приколицом и другим прикључним машинама преко дела кп.бр. ... у власништву тужене и то делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., који се простире у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке и обавезана тужена да му омогући несметано коришћење тог права и наложено туженој да скрати своју бетонску ограду, чија је позиција ближе одређена овим ставом изреке, до новоснимљене детаљне тачке Н4 и да своју капију или ограду постави од новоснимљене детаљне тачке Н4 до новоснимљене детаљне тачке Н1. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене - противтужиле ВВ из ... да се према тужиоцу - противтуженом АА утврди да нема право службености

пролаза пешице, путничким возилом и трактором са приколицом и то делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., који се простире у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке, док је усвојен противтужбени захтев да се утврди да противтужени нема право службености пролаза и комбајном и другим прикључним машинама делом кп.бр. ... у мзв. „...“ КО ..., у наведеним и описаним мерама и границама. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован противтужбени захтев тужене - противтужиље ВВ из ... да се према тужиоцу - противтуженом ББ утврди да ради приступа на своју кп.бр. ..., нема право службености пролаза путничким возилом, трактором са приколицом и другим прикључним машинама преко дела кп.бр. ... у власништву тужене и то делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., који се простире у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке. Ставом петим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3670/18 од 18.04.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужилаца - противтужених и тужене - противтужиље и потврђена првостепена пресуда, у одбијајућем делу става првог, у одбијајућем делу става трећег, ставу четвртог и петом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу става првог, ставу другом и у усвајајућем делу става трећег изреке, тако што је: одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ..., да се према туженој ВВ из ... утврди да има право службености пролаза пешице, путничким возилом и трактором са приколицом и то делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., који се простире у мерама и границама наведеним овим ставом изреке и да се обавезе тужена да му омогући несметано коришћење тог простора; одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца ББ из ..., да се према туженој ВВ из ..., утврди да ради приступа на своју кп.бр. ..., има право службености пролаза путничким аутомобилом, трактором са приколицом и другим прикључним машинама, преко дела кп.бр. ..., у власништву тужене и то делом који се описно простире у мерама и границама ближе одређеним овим ставом изреке и да се обавезе тужена да му и убудуће омогући несметано коришћење тог права и да се наложи туженој да у циљу омогућавања тужиоцу права службености пролаза у напред наведеним описаним мерама и границама своју бетонску ограду, која се пружа паралелно са путем кп.бр. ..., скрати до новоснимљене ДТ Н4, за 1,60 м, као и да своју капију или ограду постави од новоснимљене ДТ Н4 до новоснимљене ДТ Н1; одбијен као неоснован противтужбени захтев да се утврди да противтужени АА нема право службености пролаза и комбајном и другим прикључним машинама, делом кп.бр. ... у мзв. „...“, КО ..., у напред наведеним и описаним мерама и границама.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац-противтужени АА је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11 и 55/14), па је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде учињене у другостепеном поступку у смислу члана 374. став 1. ЗПП, на које се неосновано указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац АА је власник и држалац кп.бр. ..., са породичном стамбеном зградом и помоћним објектима од 2011. године. Тужилац ББ је власник и држалац кп.бр. ..., са породичном стамбеном зградом и објектима. Тужена - противтужила ВВ је власник и држалац кп.бр. ..., са породичном стамбеном зградом и помоћним објектима. Кп.бр. ... КО ... је траса пута који пролази између парцела странака. Кп.бр. ... је траса пута који пролази паралелно са парцелом тужиоца ББ и тужене ВВ. Траса пута кп.бр. ..., која се налази између катастарских парцела странака иде од трасе пута кп.бр. ... између плаца тужиоца ББ и плаца тужене, према плацу тужиоца АА, који се налази са исте стране на којој и плац - двориште тужиоца ББ, а супротио од плаца тужене. Дворишта странака су ограђена привременим и трајним оградама. Тужена - противтужила је на основу идејног пројекта за изградњу ограде добила потребне сагласности и исту саградила од пута кп.бр. ... ка улазу у двориште тужиоца АА на свом делу плаца. Након изласка и омеђавања геометра је изградила нову ограду са бетонским парапетом у земљи и изнад ње и оставила до пута од ограде 28 цм, од свог плаца. Изградњом нове ограде се померила ка путу као јавној површини у односу на претходну ограду која је порушена, због чега тужиоци-противтужени сматрају да им је изградњом нове ограде онемогућила пролаз до својих плацева, а да су тај део користили дуги низ година, како они, тако и њихови претходници и да су одржајем стекли право службености на наведеном делу плаца тужене, у мерама и границама како је то вештак геометар дао у свом налазу и мишљењу. Вештачењем је утврђено да се спорним путем између парцела странака може безбедно ући трактором са приколицом у двориште тужиоца АА и да новосаграђена бетонска ограда тужене не представља сметњу за овог тужиоца. Тужиоци су предложили да тужила уклони део ограде у мерама и границама како је дао вештак, да би могли несметано да пролазе пољопривредним машинама.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца АА делимично основан, у мерама и границама ближе описаним у изреци првостепене пресуде у односу на парцелу, а да је неоснован у односу на уклањање ограде, као и да је у односу на тужиоца - противтуженог ББ, тужбени захтев у целисти основан, а противтужбени захтев у односу на тужиоца АА делимично основан у делу утврђења да нема права службености пролаза комбајном и другим прикључним машинама, а неоснован у преосталом делу и у односу на тужиоца ББ у целисти.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд правилно применио материјално право у делу којим је одбио као неоснован тужбени и противтужбени захтев. Међутим, закључак првостепеног суда у односу на усвајајући део тужбеног захтева и противтужбеног захтева, није прихватио као правилан, оцењујући да је из чињеничног стања, које је правилно и потпуно утврђено, у односу на овај део одлуке погрешном применом материјалног права изведен погрешан закључак о праву тужилаца за установљавање стварне службености.

Одредбом члана 49. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро) да за потребе те непокретности врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро) или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности (став 1), и да се стварна службеност може установити на одређено време или за одређено доба (став 2). Одредбом члана 54. став 1. истог Закона прописано је да се

стварна службеност стиче одржајем када је власник повласног добра фактички остваривао службеност за време од 20 година, а власник послужног добра се томе није противио. Чланом 56. овог Закона прописано је да власник повласног добра може захтевати да се према власнику послужног добра утврди постојање стварне службености (став 1), а чланом 57. да ако се власник повласног добра неосновано спречава или омета у вршењу стварне службености, он може тужбом захтевати да то спречавање или ометање престане.

По оцени Врховног касационог суда одлука другостепеног суда је, супротно наводима ревизије, заснована на правилној примени материјалног права.

У конкретном случају, између парцела странака постоји пут као јавна површина који тужиоцима служи за пролаз до својих парцела. Ревидент АА, своје право пролаза наведеном трасом, на начин описан тужбеним захтевом, супротно наводима ревизије, може несметано вршити и поред постављања бетонске оgrade тужене ближе наведеном путу, а која се и даље налази на парцели тужене, удаљена 28 цм од пута, што је све учињено неспорним обављеним вештачењем. Код оваквог стања ствари, полазећи од саме природе права службености пролаза као стварне службености, и по оцени овог суда, показује се као неоснован тужбени захтев АА за утврђење права службености пролаза на делу парцеле тужене и за уклањање дела новопостављене бетонске оgrade. Ово из разлога јер тужиоцу радњом тужене није онемогућен, а како је вештачењем утврђено, није ни отежан, пролаз до своје парцеле пешице, ни путничким возилом, чак ни трактором са приколицом, јер до исте може постојећим јавним путем безбедно проћи и ући у своје двориште. Због наведеног, нема законског основа из наведених одредби чланова 56. ЗОСПО да се ревиденту утврди право службености, по његовом тужбеном захтеву на делу парцеле тужене, нити га тужена у том проласку својим радњама омета, због чега нису испуњени ни услови из члана 57. ЗОСПО. Сходно наведеном, неосновано се ревизијом указује на погрешну примену материјалног права, а осталим наводима ревизије, којима се неосновано оспорава утврђено чињенично стање, не доводи се у сумњу законитост и правилност побијане пресуде, те нису од утицаја на другачију одлуку у овој парници.

На основу изнетог, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић